# Del 2: Avancerade tabeller i Word och PDF

# Om oss

**Learningpoint**

- Experter på Microsoft Office
- Officemallar - tillgänglighetsanpassade
- Officetillägg - anpassad funktionalitet
    - Mallknapp, Bildbank, Textbibliotek etc
- StoragePoint och DiPoint
- LeCloud - Mallar överallt
    - Pc, Mac, Online, Teams
    - Signaturlösning för Outlook

**ETU**

- Tillgänglighetsexperter
    - webb, app, dokument
- Användartester
- Gör PDF-dokument
- Utbildar
- Konsultstöd

learningpoint

etu

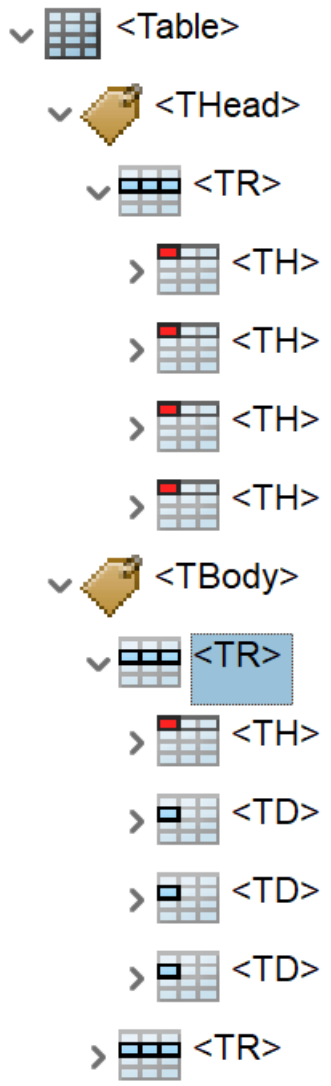
# Tabeller ska vara korrekt uppmärkt

## Tillgänglighetskrav

- Tabell ska bestå av taggar
  - <Table> = Tabell
  - <TR> = Rad
  - <TH> = Kolumnrubrik eller radrubrik
  - <TD> = Cell

- Kan göras i Word och Adobe Acrobat

| Kommun | Medianinkomst | Kvinnor | Män |
|---|---|---|---|
| Danderyd | 530 800 | 550 000 | 500 000 |
| Lomma | 505 900 | 510 000 | 500 000 |
| Täby | 485 000 | 490 000 | 480 000 |
| Vaxholm | 472 400 | 480 000 | 470 000 |
| Lidingö | 470 600 | 472 000 | 470 000 |
| Nacka | 462 500 | 465 000 | 460 000 |
| Vellinge | 460 600 | 470 000 | 455 000 |
| Ekerö | 457 600 | 460 000 | 450 000 |
| Gällivare | 443 300 | 445 000 | 440 000 |
| Kiruna | 440 600 | 445 000 | 440 000 |
| **Totalt** | **460 000** | **490 000** | **480 000** |

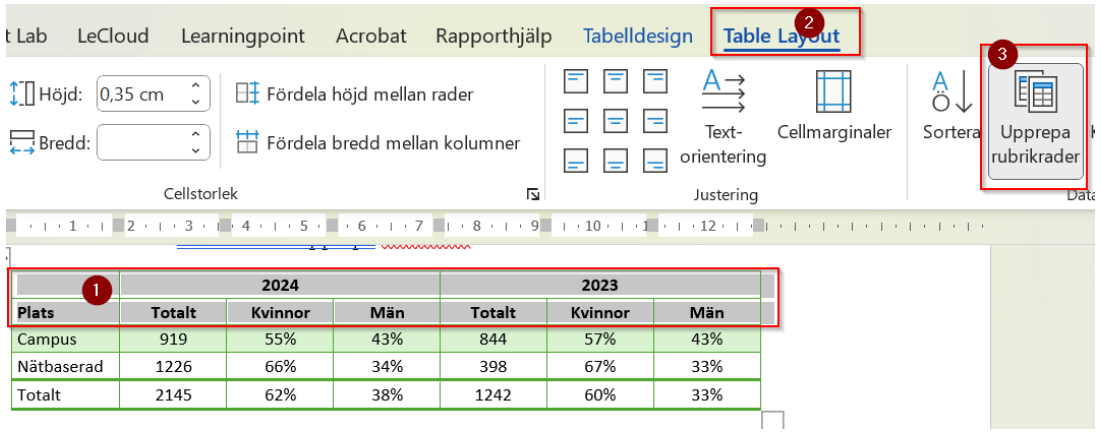



WCAG 1.3.1 Ange i kod vad sidans olika delar har för roll (nivå A)
Teknik PDF6 Using table elements for table markup in PDF Documents )

# Vad kan man göra i Word?

## Förbereda för PDF

- Markera flera rubrikrader
  - Använd upprepa rubrikrad => TH när man har två rubrikrader måste man använda den för att få till det
- Sammanfoga celler för att inte få med skräp, gäller enbart vissa celler.

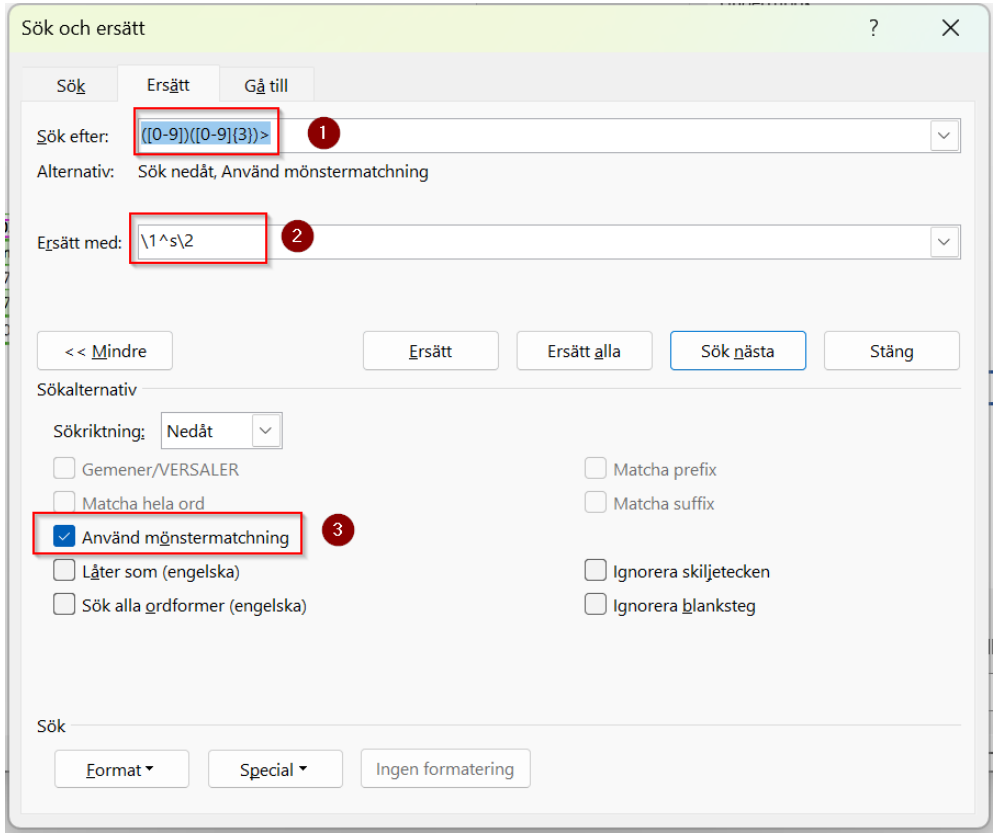


# Siffror och text

- Tusentalsavgränsare - lättare att se
  - Finns ej inbyggt i Word
    - OM man inte använder fält som tex när man kopplar dokument eller gör formulär
  - Om man kopierar från Excel där man har tusentalsavgränsare påslaget blir det mellanslag i Word
    - Använd absolut inte

      i Excel, ger massa mellanslag
  - Använd sök o ersätt, eller bygg funktion



# Mer om tabeller ska vara korrekt uppmärkt

## Tillgänglighetskrav

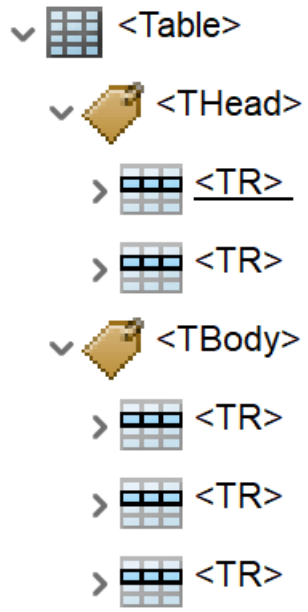
- Om det finns fler rubriker i tabellen ska det märkas upp.
  - TH, rubrik-ID
  - Beskriv vad TH är rubrik över.
    - Märk upp Omfång: Rad eller Kolumn.
- Om en cell sträcker sig över fler celler ska det märkas upp
  - Görs genom att ange attribut.
  - Ange antal för rad eller kolumnomfång.
  - Beskriver omfånget för den cellen.
- Kan bara göras Adobe Acrobat.

| | 2024 | | | 2023 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Plats** | **Totalt** | **Kvinnor** | **Män** | **Totalt** | **Kvinnor** | **Män** |
| Campus | 919 | 55% | 43% | 844 | 57% | 43% |
| Nätbaserad | 1226 | 66% | 34% | 398 | 67% | 33% |
| **Totalt** | **2145** | **62%** | **38%** | **1242** | **60%** | **40%** |

WCAG 1.3.1 Ange i kod vad sidans olika delar har för roll (nivå A)
Teknik PDF6 Using table elements for table markup in PDF Documents )

# Fel i tillgänglighetskontrollen

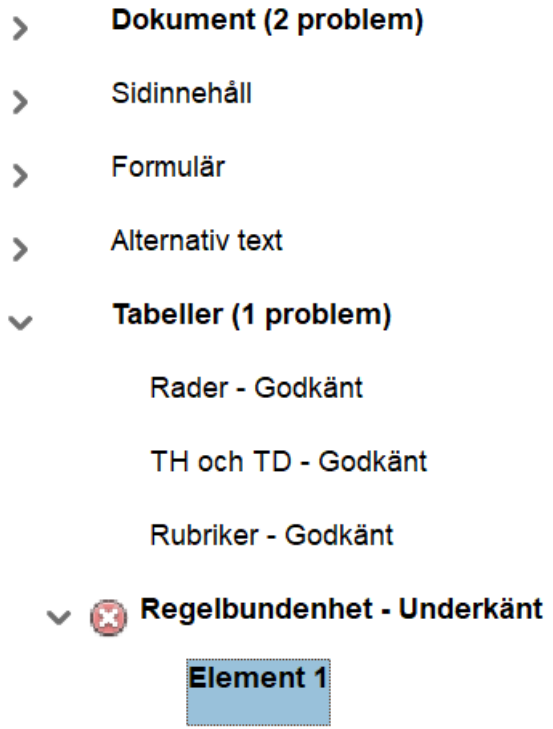
**Blir inget fel för tabeller med <THead>, <TBody>**




**Ta bort <THead>, <TBody>**




**Då visas fel i kontrollen**



# Demo av uppläsning med skärmläsaren NVDA av ej redigerad tabell



Avancerade tabeller

Tabell med rubriker över flera kolumner

Om en cell sträcker sig över fler celler ska det märkas upp genom att ange omfång för den cellen.

| | 2024 | | | 2023 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Plats | Totalt | Kvinnor | Män | Totalt | Kvinnor | Män |
| Campus | 919 | 55% | 43% | 844 | 57% | 43% |
| Nätbaserad | 1226 | 66% | 34% | 398 | 67% | 33% |
| Totalt | 2145 | 62% | 38% | 1242 | 60% | 33% |

**Vad blir fel?**

- Skärmläsaren gissar
- Läser upprepning av kolumnrubrikerna för år enbart för två celler.

**Exempel uppläsning för rad Campus:**

- Cellen 919 läser ”2024, Totalt, 919”
- Cellen 55% läser ”2023, Kvinnor, 55%”
- Cellen 43% läser ”Män, 43%”.

learningpoint

etu

# Demo av uppläsning med skärmläsaren NVDA av redigerad tabell



Avancerade tabeller

Tabell med rubriker över flera kolumner

Om en cell sträcker sig över fler celler ska det märkas upp genom att ange omfång för den cellen.

| | 2024 | | | 2023 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Plats | Totalt | Kvinnor | Män | Totalt | Kvinnor | Män |
| Campus | 919 | 55% | 43% | 844 | 57% | 43% |
| Nätbaserad | 1226 | 66% | 34% | 398 | 67% | 33% |
| Totalt | 2145 | 62% | 38% | 1242 | 60% | 33% |

**Vad blir rätt**

- Läser upprepning av kolumnrubrikerna för år för alla celler.

**Exempel uppläsning för rad Campus:**

- Cellen 919 läser ”2024, Totalt, 919”
- Cellen 55% läser ”2024, Kvinnor, 55%”
- Cellen 43% läser ”2024, Män, 43%”.

learningpoint

etu

# Tabeller med underrubriker i tabellen

## Tillgänglighetskrav

- Om det finns rubriker i tabellen måste det märkas upp.
  - Görs genom:
  - Skriv rubrik-ID för rubriken.
  - Koppla ihop underliggande innehåll med rubriken.

| Intäkter och kostnader | 2021 | 2022 | 2023 |
|---|---|---|---|
| **Verksamhetens intäkter** | | | |
| Intäkter av anslag | 50 000 | 100 000 | 125 000 |
| Intäkter av bidrag | 25 000 | 75 000 | 50 000 |
| Finansiella intäkter | 25 000 | 25 000 | 25 000 |
| **Kostnader** | | | |
| Personalkostnader | 100 000 | 100 000 | 100 000 |

WCAG 1.3.1 Ange i kod vad sidans olika delar har för roll (nivå A)
Teknik PDF6 Using table elements for table markup in PDF Documents )

# Demo 2 av uppläsning med skärmläsaren NVDA av ej redigerad tabell

## Exempeltabell



Tabeller med underrubriker i tabellen

Det måste markas upp vad som är underrubriker, omfång för underrubrikerna samt vilket innehåll som tillhör den rubriken.

| Intäkter och kostnader | 2021 | 2022 | 2023 |
|---|---|---|---|
| **Verksamhetens intäkter** | | | |
| Intäkter av anslag | 50 000 | 100 000 | 125 000 |
| Intäkter av bidrag | 25 000 | 75 000 | 50 000 |
| Finansiella intäkter | 25 000 | 25 000 | 25 000 |
| **Kostnader** | | | |
| Personalkostnader | 100 000 | 100 000 | 100 000 |

## Vad blir fel?

- Skärmläsaren NVDA gissar.
- Läser ingen kolumnrubrik för ”Intäkter av anslag” (rad 3).
- Läser båda kolumnrubrikerna för övriga rader ”Intäkter och kostnader Verksamhetens intäkter, Intäkter av bidrag”.
- Läser fel rubrik ”Intäkter och kostnader, Verksamhetens intäkter, Kostnader” (rad 6).
- Läser ingen rubrik för ”Personalkostnader” (rad 7).

# Demo 2 av uppläsning med skärmläsaren NVDA av redigerad tabell

## Exempeltabell



Tabeller med underrubriker i tabellen

Det måste märkas upp vad som är underrubriker, omfång för underrubrikerna samt vilket innehåll som tillhör den rubriken.

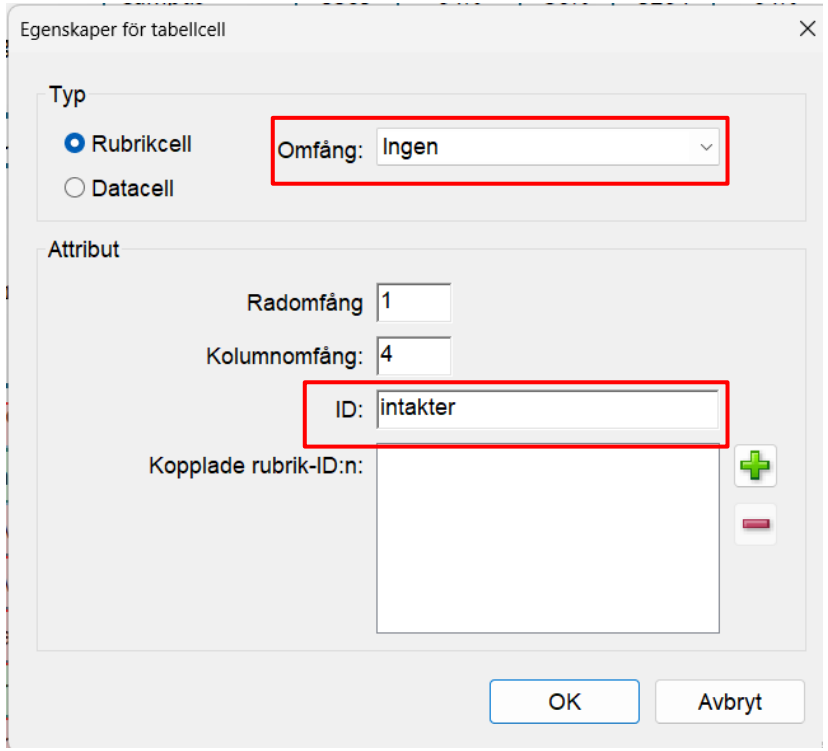
| Intäkter och kostnader | 2021 | 2022 | 2023 |
|---|---|---|---|
| **Verksamhetens intäkter** | | | |
| Intäkter av anslag | 50 000 | 100 000 | 125 000 |
| Intäkter av bidrag | 25 000 | 75 000 | 50 000 |
| Finansiella intäkter | 25 000 | 25 000 | 25 000 |
| **Kostnader** | | | |
| Personalkostnader | 100 000 | 100 000 | 100 000 |

## Vad blir rätt?

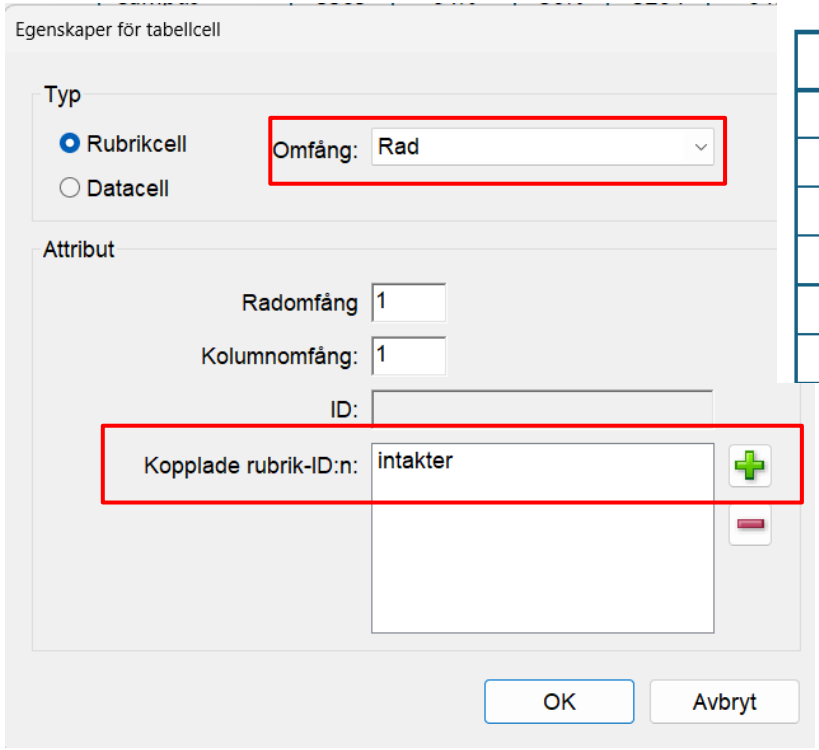
- Upprepning enbart för gruppens rubriker.
- Rätt radrubrik läses upp för alla celler.
- Information om att ”Verksamhetens intäkter” och ”Kostnader” sträcker sig över fyra kolumner.

# Exempel tabell med id för rubriker

## 1. Skriv ID för rubriker




## 2. Koppla rubrik-ID för innehåll




| TH | TH 2021 | TH 2022 | TH 2023 |
|---|---|---|---|
| TH | | | |
| TH | TD 50 000 | TD 100 000 | TD 125 000 |
| TH | TD 25 000 | TD 75 000 | TD 50 000 |
| TH | TD 25 000 | TD 25 000 | TD 25 000 |
| TH | | | |
| TH | TD 100 000 | TD 100 000 | TD 100 000 |

# Behöver ni hjälp?

## ETU

- Expertstöd om tillgänglighet
- Granskning av mallar, dokument
- Göra tillgängliga PDF-dokument
- Utbildning
  - 24 nov - Skapa tillgängliga PDF:er från Word
  - 24 nov - Skapa tillgängliga PDF:er från Indesign
  - 1 dec - Skapa tillgängliga PDF:er i Adobe Acrobat

## Learningpoint

- Expertstöd i Office/Mallar
- Mallar - Office online/Installerad Office
- Funktioner - Office online/Installerad Office
  - Mallknapp
  - Textbibilotek, Sidbibliotek
  - Diagramhjälp
  - Anpassade funktioner
- Rapportsättning

learningpoint

etu

# Kontakta oss

Erika Forssell
erika.forssell@etu.se

Paulina Tamme
paulina.tamme@learningpoint.se